



ANY I.

BARCELONA 15 DE NOVEMBRE DE 1896.

NÚM. 13



L' ESPIGOLERA

Quan lo camp ja n' es segat,
l' espigolera.
l' espigolera,
quan lo camp ja n' es segat
l' espigolera se 'n hi ha entrat.

Espiguetes va trobant
ja 'n fa una *aglenya*,
ja 'n fa una *aglenya*;
espiguetes va trobant,
ja 'n fa una *aglenya* tot cantant

La du penjadeta al bras
y va contenta,
y va contenta;
la du penjadeta al bras
y va contenta cap al mas.

De «L' Aglenya».
RAMON MASIFERN.

(Dibuix de nostre redactor artístich En Joseph Berga y Boada)

Obres literaries

De J. Verdaguer.

L' Atlántida (agotada)	4'	pesetas	La Passió de nostre Senyor Jesucrist	0'05	pesetas
Canigó	5'	»	Roser de tot l' any	1'50	»
Idilis y cants místichs	1'25	»	Dietari d' un Pelegrí á Terra Santa.	2'	»
Llegenda de Montserrat	1'	»	Verdaguer en defensa propia	0'25	»
Cançons de Montserrat	0'50	»	Sant Francesch (agotat).	2'50	»
Patria	3'	»	Flors del Calvari.	2'50	»
Lo somni de Sant Joan	1'50	»	Jesús Infant	3'	»
Caritat	1'	»	A Barcelona (Oda)	1'	»
Cántichs.	0'50	»	Lo Pí de les Tres branques	0'50	»

A. Bori y Fontestá.—Lo trovador catalá

De J. Aladern.—Del Mar á la Montanya

Cartas Andorranas

Sagramental.

Intimes y Esplays (de François Coppée)

De A. Busquets y Punset.—Lliroya

De Ramon Masifern.—L' Aglenya.

De Sisquet del Full.—Trona avall (Joguina en 1 acte)

De C. Mas Jornet.—Dos Mons

J. Massó Torrents.—Manuscrits Catalans.

Croquis Pirenencs

Santiago Rusiñol.—Anant pel Mont

Joseph Ixart.—Obres Catalanes

Se trovan de venta en la Redacció y Administració de L' ATLÁNTIDA, Alt de S. Pere 7, baxos, y Doctor Dou, 14, impremta.

Los suscriptors de fora que vulgan adquirirlas se 'ls remetrán franch de correu.

L' ATLÁNTIDA --- Revista literaria

REDACCIÓ.—ALT DE S. PERE, 7 (BAXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Catalunya trimestre	1'50	ptas.
— any	5'	—
Fora —	6'50	—

PAGO Á LA BESTRETA

Tot suscriptor te dret á rebre les obres del folletí elegantment enquadernades

L' ATLÀNTIDA

Revista quinzenal il·lustrada

Preu: 20 céntims

Redactors artístichs: N' Arcadi Casanovas, Joseph Berga y Boada y Celestí Devesa

Any 1

Barcelona 15 de Novembre de 1896

Núm. 13

SUMARI

TEXT.—Lo Myosotis, per C. Bosch de la Trinxeria.—Cançó del pescador, per Joan Guiraud, Pbre.—¿Se 'n cansarán? per Mossen Jacinto Verdaguer, Pbre.—La nina de Nazaret, per Francesch Badenes Dalmau.—Al deixar la patria, per Joseph Aladern.—Cinisme, per Claudi Mas y Jornet.—Gnomos y follets.—A la Santíssima Verge dels Desamparats, per Antoni Palanca Hueso.—Als obrers catalans, per Arthur Masriera (S. J.).—Nostres col·laboradors.—Núviatge, per Jules Delpont.—La Carmeta de St. Geroni, pe. J. Cendra y Muntadas.—Enveja y Caritat, per Joan Boada Castañet.—La mort del just, per Joseph Llorens y Riu.—(Del tomo Sagesse d' En Paul Verlaine) per Joan Perez y Jorba.—Promesa, per Joseph Falp y Plana.—Última hora, per Miquel Carbonell Selva.—Onades.

GRABATS.—L' espigolera.—Anant p' el mon.—Francisco Xavier Godo.

ANANT PEL MON



Nostre gent (dibuix de nostre redactor artístich N' Arcadi Casanovas)

LO MYOSOTIS

La flor de no m' oblidis!... Ets, hermosa floreta, lo símbol de tots los sentiments de tendresa més exquisits del ànima. *No m' oblidis!*... Desde l' adolescència fins á la mort nostres llavis no cessan de murmurar exas dolces paraules; son lo llaç blau que lliga nostres ànimes en efluvis d' efecte, d' estimació, y fan bategar nostres cors. Què seria la vida sens lo recort dels qui estimám y que 'ns estiman?... Quan, en la primera de la vida, dues ànimes son lligades per l' amor, per eix amor pur que ve del cel, la gentil floreta es sempre presenta á llurs pensaments: «¡Ay estimat meu, no m' oblidis; vuy que mon amor faça sempre bategar totes les fibres de ton cor; ets tot meu; si m' oblideses, me moriria!...»

Y quan exes dues ànimes son lligades pel sant matrimoni, la floreta presideix á llurs sentiments de carinyo, de tendresa; y si una separació temporànea sobrevé, es en mitj de llàgrimes que 's diuen: «¡Ay no m' oblidis; tanca mon recort al bell fons de ton cor; pensa sempre en mí!...»

Y quant ve lo moment suprém de la separació per sempre; quan ha tocat l' hora fúnebre de la mort, ¡quins adeus més crudels! ¡quina mar de llàgrimes! Voldrian abdós empendre la volada vers los blaus espays, alas estesas, avariats, que atravessen lo cel d' atzur, dirigintse vers la celestial morada. «No m' oblidis, estimada meva; pregaré per tú fins que vingas á juntarte ab mí!...» Y la gentil floreta posada ab aygua dins son pitxer, de petal un xich pàlits, presideix á la separació per sempre.

A voltes ve un día que es oblidada, se mustiga, y també se mor... pobra Myosotis!...

Exa petita flor blava es pertot lo símbol del amor, de la constancia, de la tendresa y afectes del cor. En França li diuen: *fleur du souvenir; plus je te vois plus je t' aime*. Los alemanys també l' anomenan; *Bergik mein nicht*, no m' oblidis.

Lo Myosotis desgraciadament no té flayre; se sembla per son color d' atzur y sa humilitat á la pervenxa que tampoch ne té; y es llástima. ¡Què rich seria llur aroma si 'n tinguessin! Per qué l' humil viola n' ha de tenir y ellas no?... Pero se 'n poden passar, ja que son tan bonicas, y han inspi-rat tants poetes empendats d' eilas.

Lo Myosotis pertany á la nombrosa familia de las *Borragineas*. Es flor diminuta com las crucíferas, de cálzer campinulat á cinch divisions sub-iguals, pistils groguenchs. Lo que la fa distingir de las demés floretas es lo blau del cel de sos petals, de puresa admirable. Se troba en totas las latituts de la semi esfera septentrional, desde las montanyas cubertes de glas de las costas del polo, fins á nostras regions templadas. La crena de nostres Pyrineus ne conté claps en los indrets frestals; pero casi sempre se troba aislada en los cims, á redós dels vents gelius, al peu de las penyas. Es una de las primeras floretas que, á la primavera, foreda lo glas de la congesta per rebre lo bes del sol de Juny. La cultivo en mon jardí. Una mata arrancada al cim de Costabona, hi es estada portada; s' hi es re-produhida de tal manera que, á cada primavera, pel día del sant de ma muller, li 'n oferesch tot un pom.

C. BOSCH DE LA TRINXERIA.

Novembre 1896.

Cançó del Pescador

Pochs anys tenia—ja 'l mar trescava,
les ones reyan—per mi llavor:
mirant la lluna—cançons cantava,
y ella amoretes—deya á mon cor.

Si en nit de fosca—lo vent bronía,
l' aygua saltava—per los costats,
lo crit dels pexos—gojós sentia
com una lluya—de braus orats.

Morí mon pare—pobre com era,
sols la barqueta—me va dexar:
desde les hores—altra quimera
la mar blavenca—me fa passar.

Los ulls no 's giran—á l' estelada
y 'm fá mes pena—lo temporal;
si al mar m' empenyen,—es la xerxada
ó la pesquera del rich coral.

.....
.....
.....
.....

¡Oh lluna hermosa—qu' al cor passavas!
ones alegres,—porqué callau?
dolça innocencia—que Deu m' alçavas
Qui de tos somnis—trobas la pau.

† JOAN GUIRAUD PBRE.

Se 'n cansaràn?

*Benedictus dominus, qui non
dedit nos in captionem dentibus
eorum.*

*Anima nostra sicut passer
erepta est de lagneo venantium:
Lagneus contritus est et nos li-
berati sumus.*

Beneit sia 'l Senyor, qui no
ha permès que fossam pressa
de ses dents.

Nostra vida s' esmunyí del
llas dels cassadors: lo llas se
trencà y nosaltres quedarem
lliures.

Salm 123, 6 y 7.

Totes les ones de la mar
m' han embestit en so de guerra,
tot udolant com á lleons,
com á lleons sedents de presa.

Han rodolat pel meu demunt
obrint ses boques de caverna,
roges d' enuig y lleig verí,
plenes d' insults y d' anatemes.

L' una m' ha dit, *mal sacerdot*;
l' altra m' ha dit, *dolent poeta*,
l' altre, *rebuig del temple sant*,
quan te veurém pres en cadena,
en lo bell fons de la presó,
colgat set canes sota terra!

Los colps de mar de un á un
van rodolant sobre ma testa,
com una mola sobre 'l gra,
com la euguessada sobre la era.

Mes lo meu front está seré,
mon esperit jugant s' hi bressa,
com la gavina en la maror,
com l' aligot en la tempesta.

Totes les ones de la mar
no poden rompre un grà d' arena.

Pacinto Vendraquer Jr.

Novembre 1896.



La nina de Nazaret (1)

*Poesia que guanyá accessit á la flor natural en los Jochs
Florals de Valencia de 1896.*

Era un noble certám de poesia;
la reyna, que la justa presidía,
invitava á cantar als trovadors;
una rosa en premi de la festa;
y aprestantse los vats á la conquesta,
axecava cascú son cant millor.

(1) Lloch situat en la platja de Valencia.

D' entre 'ls poetes, que la flor cercaven,
un ne va exir que ansiosos tots miraven
per son rostre hermosíssim y esbelteç;
lo jove trovador en torn d' ell mira;
y demprés, puntejant sa dolça lira.
Comença aqúeste cant d' amor encés.

De la mar blava, en l' arenosa vora,
hon lo bell Nazaret s' axeca en l' hora
y aboca 't Turia son caddal undós,
hi ha una nina gentil com azutzena,
que, quan canta com mágica sirena,
la platja alegre ab son cantar hermós.

No l' adorna mantell de pedreries,
ni son front, que lo cel envejaria,
corona d' esmeragdes embellix;
y encar' que atrafagada en pobra feyna
vull que sia lloada com la reyna
que dítexa en son trono resplandix.

Vull cantarli corrandes, belles troves,
plenes d' amor y d' armonies noves,
com canta l' aucellada 'l sol ixent:
veniusen, al entorn nobles poetes,
Yoixcaume com li cantes de amoretos
que naixcudes del cor li porta 'l vent.

Gemada y ayrosa
com púdica rosa,
rumbeja la nina que duch en lo pit;
parexen roselles
ses galtes vermelles,
sos ulls estreletes brillants de la nit;
ses treses daurades,
pel sol irisades,
li cauen pels muscles guarnides de flor;
¡Qué ayrosa y que bella
que n' es ma doncella!
¡Vine á que 't cante corrandes d' amor!

Baix rica capsana
de flor boscatana
Que done á ton rostre flayrós cobricel,
serás tú m' aymía
la reyna que ansía
mon cor coronarla d' estreles del cel;
farante les roses
catifes hermoses,
les aus conçonetes, les aubes claror;
¡Hermosa fadrina
de cara divina!
¡Vine á que 't cante corrandes d' amor!

Si 'l camp no t' agrada,
la llima elevada
de alcines y d' heures farán nostre niu;
tindrás la mel fresca
de artística bresca,
lo flayre suavíssim del vert romani;

beurás en la clotja
que amaga la boja
al buit de les penyes ab rames de flor;
¡Hermosa poncella
candíssima y bella!
¡Vine á que 't cante corrandes d' amor!

Si el mont y la plana,
que flora engalana,
ton cor no afalaguen, aném á la mar;
ençá, remoroses
ab veus cadencioses,
les ones ríçades tos peus besarán;
hermoses petxines
ses perles més fines
traurante á la vora donant son tresor;
¡Ay púdica rosa
gemada y ayrosa!
¡Vine á que 't cante corrandes d' amor!

Vineten aymada;
si á tú res t' agrada,
je tinch al centre del pit amagát,
palaus més hermosos,
jardins mes frondosos,
ensomnis de gloria que Amor ha creat;
jo tinch per que 't mires
hermoses guspires
de un sol més bellíssim encés per l' Amor;
jo tinch lo dolç flayre
que 't fassa bon ayre;
¡Jo tinch per breçarte les ales del cor!

Calla 'l poeta; sa inspirada llira,
apreta contra 'l pit que encara sospira
per la verge que adora enamorát;
fixa en lo trono sa mirada ansiosa;
y la reyna, prenint la esbelta rosa,
li parla axina 'l jove y tendre vat:

Preniu, oh trovador, la flor que ansía,
emblema de la hermosa poesia,
vostre noble espirít d' amor encés;
vos la dóna una reyna enamorada;
poseula sobre 'l cor de vostra aymada
com símbol del amor que li hau promés.

FRANCESCH BADENES DALMAU.

Valencia, 1896.



Al dexas la pátria

Oh estimada Catalunya!
Oh pátria meva del cor!
Lo meu fat de tu m' allunya
y al dexarte esclato en plor

Mos pares allá en ma vila,
mos amichs en la ciutat,
ma terra bella y tranquila
y aquest cel tan estimat,

tot, ja tot de mi s' allunya,
tot m' ho roba 'l meu destí;
adeu, adeu Catalunya,
sols ton recort queda en mí!

Ell endolcirá ma vida
y 'm servirá de conhort.
Si ma pensa un jorn t' oblida
no 'm culpís que seré mort.

JOSEPH ALADERN.

A bordo del vapor «Cabo San Antonio.» 11 Febrer
1892.



Cinisme

Camina pel carré am marcada pena,
sent víctima del ví
y fent á cada pas noves tantines,
un pobret infeliç.

La quitxalla que juga per la plaça,
axis que al lluny l' ha vist
—un borratxo!—ha exclamat, y, perseguintlo
—borratxo!—repetí.

Y, no contenta encara am sa cridoria,
l' enrotlla tot seguit,
tirantli 'ls més grandots tronxos y pedres,
mofantse 'n els petits,

Curioses, surten totes les vehines
quan ouen tal burgit,
y amb élles les mossetes també surten
y surten els fadrins.

Y riuen... satisfets... á boca plena...
tot-om els grans y els xics,
mírant les cabrioles del bóemi
que, com cá foll, don' erits.

Y, mentrestant, no surt cap om que ho sigui...
no surt qui á aquell «germé» dongui un mal lit

Clas Mas i Jorret

Del llibre en prempsa *Sátires Morals.*

GNOMOS Y FOLLETS

Lo gnomo no es pas entrat may á la literatura oral, y encare menos á la de la nostra terra. Los nostres diccionaris antichs ni tan sols 'l esmenten. Y es que 'l gnomo es invenció cabalística. Lo primer qu' empleá aqueix nom fou, segóns Littré, Paracels, sense que se sápigá d' ahont lo va pendre.

Aixís com los siefos, les ondines y les salamándres son sers qu' habiten respectivament l' aire, l' aigua y 'l foch, los gnomos viuen en las entranyas de la terra y cuidan dels tresors d' aquesta.

Los gnomos son homens mortals com nosaltres, sols que, com son formats de la subsistència més pura de la terra, viuen molts més anys: sigles y sigles, segóns diuen. Llur alçada és de dos pams, y tenèn dones, nomenades *gnomes* ó *gnómides*.

Al començament los gnomos estaven sotsmesos á Adám, qui, com es sabut, tenia ple domini sobre tots los sers creats. Més quan aquell pecá se n' emanciparen y desde a les hores campen per ells sols sense que hagen conservat cap mena de relació ab los homens, excepció feta dels poetes y artistes; perquè si 'ls gnomos no han entrat á la literatura oral, en cambi la poesia y l' art se n' han apoderat y n' han tret molt de partit. Díguiho, si no l' obra *Gnomos y mujeres*, del més famós dels poetes lírics castelláns moderns, quina escena passa al encantat palau de l' Alhambra de Granada.

Les arts plástiques representen als gnomos en figura d' homens petits, l' etjos, vells, ab llargues barbas y no menos llarga la cabellera; vestits ab un sayo subjecte á la cintura per ample eorretxa de cuiros caputxa ab valona y llargues sabates punxagudes. Generalment porten una eyna de minayre, com un martell, un picot, etc. A vegades se 'ls posa ab algún gerro ó ab alguna joya artística, pera expresar que son los guardadors de les mines y dels tresors subterranis.

En cambi, 'ls follets, que tan gran paper representen en la literatura oral de totes les nacions, no han estat inay representats per l' art, y gaire bé ni la literatura poética se n' ha ocupat.

A Catalunya nos las representém com uns homenets petits, ó més bé, com criaturetes entremaliades que tenen un gust especial en fer apacientar al que 'ls hi fan algún tort, sent en cambi molt servidors per' aquells que 'ls tracten bé.

A la criada ó á la mestressa que te la precaució de dexalshi qualsevol lleminadura, li fan los llits, li renten los plats, li escombran les cambres, en una paraula, li endrecen la casa com podria ferho la minyona més neta y cuidadosa. En cambi, á la que 'ls tracta malament li fan tota mena d' entremaliadures: li embullen la troca de cotó de les devanadores ó l' cinem de la filosa; li barregen l' ordi ab lo blat en lo grañer; li fan caure les olles y les cassoles dels tinells ó agafen lo platillo; li amaguen les sabates, li embul' en los cabells; en fi, la fan bojejar de mil maneres.

Los dos llochs de la casa preferits pels follets son la llar del foch y l' estable, porque aquestos sers tenen marcada preferència pels animals, y mes particularment pels cavalls.

Lo matalot ó l' carreter que 'ls tracta bé pot estar ben descansat, puix los follets li cuidarán les besties y ells podrán dormir tranquilament. Més, ¡ay d' aquell qu' els tracta malament! porque li embullarán la crin dels animals.

Per aixó 's dona el nom de *follet* á certa malaltia de les caballerías un de quins efectes consisteix en embolicárselshi la crin. Per aixó també á Borrassá, Avinyonet y altres indrets del alt Ampurdá y de la Garrotxa, quan una dóna va escabellada se li sol dir: «Mira que si no 't pentines se 't farà l' follet». Quina á algú se li embullen molt los cabells li diuen que te el follet.

A Espinavesa creuen que 'ls cavells porten lo follet embolicat en la crin y asseguren que les cavallerías que 'n tenen corren com un llamp, perquè als follets no 'ls hi agrada anar poch á poch.

Més pera treure l' follet á les cavallerías hi ha un remey ben sencill: posárlashi un plat de mill á cada costat. Llavors se 'ls hi podrá desfer l' embull de la crin.

Lo mill es també un gran preservatiu pera les cases que no volen follets: se n' escampen alguns graps per l' escala y com aquells no hi poden pujar sense arreplegarlo de gra en gra, se cansen y no ni tornan més.

Lo any 1883 tenia jo un manobre de Besalú que m' assegurá que, anant d' aquella vila á la de Figueres, havia vist passar una tartana derrera de la que hi anava un home molt petit que 's divertia en saltar de terra al pujador y del pujador á terra, fentne grants riallades. Aquell homenet, per ell, era un

(Continuará)

A la Sma. Verge dels Desamparats

¡Oh! Verge sobirana, patrona de Valencia,
de ma ciutat volguda amparo y providencia,
dels àngels y dels hòmens, lo mes preuat tesor.
escolta bondadosa les notes de ma líra,
y si armonia 'ls manca, no mes en elles mira
la veu que fins tu puja del vell fons de mon cor.

Que encara que ma llengua carix de galanura;
per mes que despullada està de la hermosura
que donen sense mida la ciencia y lo talent,
jo se que no te paga que siga rich y pobre.
jo se que no agraixes que manque ni que sobre,
la voluntat tu mires de qui te fá 'l present.

Per lo mateix Senyora, com l' auellet que al alba
alastre que allumena li fá ab ses notes salva
apenes que s' espolsa pera mampendre 'l vol;
jo vinch també á oferirte ma pobre canticela
á Tú qu' eres del naüxer la fulgorant estrela;
á Tú que del que plora eres lo grat consol:

Y á qui millor ¡oh Mare! que á Tú cantar podria,
la mort se 'nugué aquella tan bona que tenia,
com les lleugeres plomes el oratjol se 'n dú
y vuy, quan la carrera finix de mon romiatge,
soch com l' anyell que 's mira perdut entre 'l boscatge
y no tinch mes amparo que 'l que me dones Tú.

Perxo jo vulch cantarte y que ma veu s' escolte;
cantarte y que ta gloria per tots los ambits volte
com la estelada cúpula per lo celatge blau,
posar ta llum divina en tots los cors volguera
y que entonara un himne la humanitat sencera
un himne que arribara fins ton immens palau.

Que l' ànima abrasada en ton amor purissim,
beguera á totes hores del manantial dolcissim
que en la mondana lluyta refresca l' esperit:
que á tota creatura naixcuda t' aclamara,
y de s' amor en prova ab sant fervor alçara
per darte vassallatge un trono dintre 'l pit.

Y en éll, com sobirana, rendirte pleytesia,
gotjar ab ta presencia; lloharte nit y dia
com en lo cel te llohen los àngels del Senyor.
y de tos llavis pendre la bresca regalada,
com les abelles xuclen al caure la vesprada
la mel que dú en son cálcer la perfumada flor;

Que en tu se troba 'l bálsem que cura la ferida,
la mare carinyosa que de los órfens cuyda
donantlos segurança baix son mantell sagrat.
que tornes lo que amarga en dolça y fina bresca
per que eres la fontana de l' aygua pura y fresca
hon lo romeu esponja son llavi assedegat.

Pera donar auxili Tú sempre estás alerta;
pera derramar gracies ta má sempre está oberta
ningur que á Tú acudixca, s' en vá sense conhort.

Als Obrers Catalans

¡Trevalladors catalans!
Nobles y honrats artesans:
¡Deu vos dó salut y feyna,
¡Deu vos donga esforços constant
Per viure sempre cantant
Cor al Cel y mans á l' eyna.

Lo mon es la vall de plors
Hont pobresa y amargors
Al obrer solen fer guerra.
¡Mes... ditzós qui ab ells ja viu
Ben resignat y festiu
Com los obrers de ma terra

La pau, lo goig y 'l plaher
No son del mon mentider,
Sinó d' altre mellor vida;
¡Felis mil voltes felis
Qui anyorant lo Paradís
Besa la Creu benehida!

Jesús Nostre Redemptor
Podent viure vestit d' or
Nasqué pobre en un estable;
Pati fam, despreci y fret
Y va fer de fusteret
Trevallant sempre incansable.

¡Gloria, donchs, gloria al obrer,
Ja que 'l Fill de Deu va ser
Son primer company d' ofici;
¡Qui no s' honra ab lo trevall,
Tenint davant tal mirall
D' abegnació y sacrifici?

La brusa devant de Deu:
Sapiguého, té igual preu
Que la corona mes noble,
Ja que al Cel sempre hi ha hagut
Un trono per la virtut,
Qu' es la corona del poble!

Trevalladors catalans:
Vostres avis artesans
De virtut foren exemple;
Süant guanyaren lo pá,
Mes no 'l sabían menjá,
Séns donar gracies al temple.

Lo dols racés de la llar,
Los esglaóns del altar
Y l' obradó. hont no 's blastema,
Véuse aquí tres nius d' amor
Per l' honrat trevallador,
Fonts d' una ditxa suprema!

¡Si tornéssen aquells temps
En que Catalunya ensempos
Erá tan forta y honrada!
En que menestrals y obrers;
Eran nostres Concellers
Devant d' Europa admirada!

En que 'ls gremis artesans
Aplegats com bons germans,
Servian á Deu y al poble;
Y alsant llurs antichs pendons
Mostraven á les nacions
¡Qué un poble unit, val lo doble

en Tú la rasa humana te ferma protectora
perque entre Deu y 'ls homens estás d' intercesora
y á qui de Tú s' ampara lo trans á segur port,

Al presoner li tornes la llibertat ansiada
al desterrat li amostres la patria desitjada
ahon reposar espera sos membres fadigats:
y la cadena al rompre que 'l lliga á la existencia
son ánima Tú portes de Deu á la presencia
oh santa y pura verge dels trists Desamparats,

Ampáram donchs Senyora, que jo tambe t' implore
acurta l' arribada del be que tan anyore
y aparta de ma senda los duptes y el perill.
y lliure de la vida que al mon nos encadena,
á cambi ¡oh! mare aymada d' aquesta pobra ofrena
que 't cante allá en la gloria alcançam de ton fill.

Arthur Masriera

Valencia



NOSTRES COL-LABORADORS



D. Francisco Xavier Godo

Avuy que nostre teatro sembla que dormi en un vergonyós marasme no sabem si degut á falta d'amor de l'art per l'art per part dels autors, ó be á la llastimosa indiferencia del públich per les obres que arriban á l'ánima sense despertar les sensualitats y las concupiscencies vergonyoses que informan altres produccions que son tant del gust d' aquest *vulgo necio*, en mitx aquest estat, resalta avuy la figura de En Francisco Xavier Godo, quines obres si altre mérit no tinguessen que 'l de apartarse de las vulgaritats d' aquest *art de quincalleria*, ilustrant y fent sentir á nostre pú-

Y sent lo brás dret del Rey,
Li feyan cumplir la lley
A voltes si us plau per força;
Ni 'ls canons del extranger
De nostre poble 'l poder
Podían abatre y tórse.

¡Avuy!... ¡val més que plorém?
¡No!... fora plors; esperem
Que no hi ha temps que no torni;
Lo camp está á mitx sembrá
Y després que granará
Podrá ser que ab flors s' adorni.

¡Treballadors catalans!
Nobles y honrats artesans;
¡Deu vos dó salud y feyna!
oonfiança, confiança en Deu
Y cantéu y trevalléu
Cor al Cel y mans á l' eyna.

ARTHUR MASRIERA, S. J.

blich que tan necessitat de sentiments estétichs 's troba, deurían merexer sols per aixó, la lloansa de tots 'ls que reconexen que hi ha un altre cosa més elevada que 'l positivisme que tot ho aclapara, dels que creuen que *el hombre no vive solamente de pan*

¡Quína empresa més digne que la de educar l'ánima de las generacions! ¡Y quin compte deurán dar á Deu aquells que no escoltant altre veu que la del materialisme esgarrian dels sentiments nobles y elevats á las societats, mal valentse dels medis matexos que los hi ha donat lo cel per encaminarls p' el camí de la virtut y de l' honoradés

Aixís mateix ho ha reconegut el senyor Godo per quant totes ses produccions á més de no apartarse may de las reglas que la moral senyala, s' encaminan á educar lo cor fent del art medi saludable per conseguir fi tan lloable.

Fins sembla que l senyor Godo al posar lo peu en l'escena catalana anés acompanyat per la protecció divina inspirant sa primer obra escrita en nostra parla, en un assumpto purament religiós valentli *La Mare de Deu del Mont* un triomf franch y decidit quan s' estrená l' any 1893 en lo teatro Romea ab tot yesser l' escepcitisme la nota dominant de nostres temps.

No era pas l'intenció de nostre dramturg fer d'aquell assumpto un obra de la empena, que 'ns ocupa, sino un senzill quadret de costums, creyentse incompetent, puig los veritables genis solen pecar per massa modestia, per escriurer un

drama tant perfectament acabat com *La Mare de Deu del Mont* confirmant ab aixó lo anteriorment exposat respecte á trobarse son autor acompanyat de la divina protecció, puix que no 's compren d' altre manera que 'l que no estant versat en lo maneig de nostra parla compongués un' obra tant capdal que meresqué 'ls elogis de tota la premsa qu'ovirá en son autor una esperança per nostre decaygut teatro, esperança qu' el senyor Godo ha vingut confirmant en sas obras succe-
sivas.

La colonia ampurdanesa d' aquesta capital sagellá l' opinió del públich oferint al autor de *La Mare de Deu del Mont* una magnífica corona de de bronze per haber tractat tant magistralment un assumpto d' aquella regió de Catalunya, merexent á més de la Exma. Diputació de Gerona un laudatori ofici acceptant la dedicatoria de l' obra.

Al estreno de *La Mare de Deu del Mont* succehí la de *Cor y l' Anima*, drama en tres actes y en vers, escrit en lo curt temps de 28 dies que's representá per primera vegada á Romea, verdader estudi psicológich digne de figurar al costat de las creacions d' en Pérez Galdós, habentse ocupat d' ell ab elogi no ja tota la premsa de Catalunya sino també la de Madrid, distinció de que son objecte pocas obras catalanes.

Nostre gran Frederich Soler elogiá també moltíssim aquesta obra, com consta en una carta que dirigí al autor del *Cor y l' Anima*.

Per aquest drama fou lo senyor Godo objecte d' una verdadera manifestació de simpatia y d' admiració, organisantse en honor seu un espléndit banquet que presidí l' inmórtal Pitarra, assis- tint al mateix, representacions del Ajuntament y de la premsa.

No sabém per quin motiu aquesta obra s' ha representat tant poch, constituint una verdadera joya de nostre teatro, y es mes de planyer, quan tant faltat 's troba are de medis per portar á cap son renaxement.

Ultimament s' han representat en Novetats y Romea respectivament los preciosos dramas del mateix autor *La Pubilla de Caixás* y *El Túnel*, obra la primera que demostra en el senyor Godo, gran esperit d' observació en los tipos y costums de nostta terra puix presenta en la mateixa un cuadro de costumt del Ampurdá que res te que envejar á les mellors produccions que d' aquet ha fet lo celebrat autor dramátich D. Joseph Feliu y Codina.

El Túnel es un drama passional que com *Lo Cor y l' Anima* tendeix al objecte de presentar costums de l' alta societat catalana, obj cte que va perseguint el senyor Godo, puix no sembla sino que tot nostre carácter estigui sols represen-

tat per pagesos y per las classes ínfimes de la societat que son avuy objecte de casi tots los arguments de las obras dramáticas.

El Túnel conseguí bon número de representacions en lo teatro Romea y en altres de Catalunya, valent á son autor una preciosa corona acompanyada d' un artístich pergami que varis admiradors l' hi dedicaren.

No deixá tampoch lo senyor Godo de cultivar lo género cómic contant entre las obras d' aquesta mena varies pessas y comedies tant celebrades com *Luarecia Borgia* y *La Majordona*, estrenades á Romea, á mes de *Dos companys mal avinguts* escrita ab colaboració ab En Víctor Rahola.

Entre 'l repertori castellá conta 'l senyor Godo un arreglo d' una comedia de Pailleront titolat *Enrante el baile* que s' estrená á Madrid en lo teatro de «La Comedia.»

Un marido impertinente escrita ab colaboració de D. Frederich Rahola, que s' estrená en lo teatro l' principal d' aquesta ciutat per la companyia del senyor Mario, *Coquetina*, pessa en un acte y en vers estrenadada á Romea, *El Juramento de Pepe* en un acte y en prosa que s' estrená en l' esmentat teatro igualment que *La Corsetera* en un acte y en vers, y per últim l' afligianada comedia *Las Horcas Caudinas* que 's representá ab extraordinari éxit en nostre teatro Principal per la Companyia Tubau.

Te presentat á més lo senyor Godo en lo teatro Romea, un drama en tres actes y en vers titolat *La llum entre las sombras* que escrigué anteriorment á la *Pubilla de Caixás* y que per causes estranyes á sa voluntat no s' havia estrenat encare, y dos pessas en un acte que portan per títol *Rin* y *La Cosina de la Lola*.

Dintre poch temps s' estrenará també en lo teatro Principal de Tarragona per la notable companyia que dirigeix lo senyor Bonaplata lo drama catellá en tres actes y en vers del esmentat autor, *La Pálida*, que ha sigut molt celebrat per quants han tingut ocasió de llegirlo, augurant per son autor un verdader triunfo.

Actualment está escribint lo senyor Godo un altre drama catalá en tres actes y en vers que anomenará *Raquel*; y una pessa castellana en un acte que titulará *En las nubes*.

Jutjant que en conjunt las obras del Sr. Godo creyém que la qualitat principal que revesteixen es la naturalitat de l' acció y la vritat que informa 'l carácter de sos personatjes. Respecte al primer punt, está per sobre nostre gran Soler que al buscar efectismes en los detalls desmillora 'l conjunt, y sacrifica á situacions dramáticas rebuscades lo curs natural de l' acció. A més l' istil d' en Godo, no es ampulós y sobre estar y garbellat

de lirismes, evita las incorreccions de llenguatge que tant sovintejan en las creacions del fundador del teatro català, sols perdonables en gracia á sa grandiosa fecunditat. En la pintura dels personatges demostra elsenyor Gódo gran coneixement del cor humá y crea sas figuras sense preocupacions d' escola en montllantles ab la vritat y 'l sentiment.

No 'ns sentím ab prou forces per fer un judici crítich de les obres de nostre celebrat dramaturch, ni tením prou espay per ferho, per lo tant sols 'ns resta declarar que *La Atlántida* 's considera molt honrada publicant lo retrato del autor del *Cor y la Anima* en sas columnes, lo mateix que 'l fragment del drama inédit *La llum entre las sombras* que ab seguretat ha de plaure á nostres lectors justificant á la vegada tot lo que hem dit respecte á las cualitats literaries del Sr Gódo.

La llum entre las sombras

(DRAMA INEDIT EN TRES ACTES Y EN VERS)

ACTE SEGON

(*Es de nit.—Lloch de l' acció: una platja de la costa de Llevant: el mar está alborotat y la tempestat creix.*)

ESCENA VII

BADÓ SOL

(*S' entrega á la desesperació y es treu la medalla que du penjada al coll.*)

«¡Oh! pórtala sempre aquí,
—va dirme la meua mare—
la portava al coll ton pare
el dia que va morir!
¡Oh! Verge de Montserrat!
¡Veneració de ma vida!
Vos desd' are convertida
en símbol d' aquell pecat!
Vos, testimoni major
que semblant falta no escusa!
Per vos un home m' acusa
y admeto l' acusació!
¡Oh medalla! Si gosés
ó pogués li tornaria
y en el mar la llençaria
perque ell matelx li otorgués!

(*Pausa.*)

La meua honra, 'l meu amor
y el nom que porto he perdut!
Tot fa un moment ha caigut
del pedestal de mon cor!
Sembla que per darm martiri
el mon enter 's conjura,
puig la deshonra 'm tortura
y está matantme, l deliri
perque porto un nom robat!
Y l' amor! 'l gran amor
que sentia fa mitj hora,
com aigua que s' evapora
troba sortida en mon cor!
y sento repulsió estranya
per ell. ¡Bon Deu! ¡Bon Deu!
¿Qué passa dins del cor meu?

Es la sang que 'm desenganya?
¡Oh Massu! S' está cumplint
lo que m' heu pronosticat;
l' enteniment ha triunfat
y ha quedat vençut l' instint,
sense honra, ni amor, ni nom,
com un arbre sense fullas,
quedan de mi las despullas
mes miserable de l' hom!
Fins sembla que el mar m' atrau
com si reclamés ma vida;
pot sé es la veu d' ell qu' em crida
desd' el fons del mar hont jau.

(*Pausa.*)

¿Que faig? ¿Ahont vaig? Si no ho sé!
Si no se 'l que sento aquí!
Ni 'm dono compte de mi
ni se si visch ni perque...!
Tot ho veig negre... insegú
'm cega l' ànima 'l Cel,
y ja desd' are, Miquel,
só molt mes cego que tú.
Mes tu dius un home honrat,
y jo si uso un que no 'm cuadra
y só, sense culpa un lladra.
Y si á solas y á la nit
tot me confon, qué será
quan en plé dia, demá
'm senyalin ab el dit?
Mes si aixó 's proposa algú,
mátam, Deu del Cel, ó fés
que no surti 'l sol may mes,
perque no 'm vegi ningú.
Ahont aniré ab mon dolor?
Está la nit borrascosa
com la imatge dolorosa
de mon ànima y mon cor.
Ahont aniré ab l' agonía
y ab la febre qu' em consúm?
Ah! Allá ahont no veji la llum!
Adeu per sempre, María!

FRANCISCO XAVIER GODO



Nuviatge

AL AMICH JOSIPH F.

Axis com floreixen gayes poncelles
Axis com reiflan tendres aucelles
Axis mateix l' amor
He brollat de ton cor.

Y com les prades tot estrellades
Hon la rosade ha dextat un plor
los horts. les serres y les collades,
Hont naix flayrosa la tendre flor.

Axis estiguin tas amoretes
De bó alenades pel sol d' estiu;
Que les rialles y cançonetes
Alegren sempre lo teu dolç niu,

JULIS DELPONT.

Perpignan, Novembre 1896.

La Carmeta de Sant Geroni

RECORTS DE MONTSERRAT Á MOS COMPANYS D' EXCURSIÓ

Al llegir lo començament d' exa petita composició, ja me sembla veuros ab la rialleta als llavis recordant la preciosa cuyneta que 'ns prepará l' arròc en Sant Geroni...

¿Quin piadós romeu, quin atreuit excursionista que després de visitar lo monestir, se 'n-puja vers los clásichs hermitatges, no coneix y nos recorda aquest nom que ella dona ab la matexa sencillés que muda un plat ó recull una forquilla?

Moreneta com la Verge de la montanya, ab uns ulls negres com mors una mica mes petits qu' un plat de postres; riallera quan li alaban l' arroç, sería quant l' admiració d' alguns forasters li fa sentir lo que tothom li diu; ignocent y espavilada, n' es una d' aquellas flors de la nostra terra, que no 'ns creyam pogués enjoyar lo cim de la mística montanya.

Nosaltres hi anavam decidits á contemplar uu panorama grandíós, la mar, los Pirineus, pobles y masías, però... ¿com nos podíam pensar trovarhi un sér que éll sol atragués les mirades que podíam escampar sens treva per l' espay ó per la plana? ¿Si n' hi deyam de coses nosaltres, atrevida jovenalla que sens volgué profanavam ab lo corromput alé de la ciutat la candorosa ignocencia de la filla de les serres! ¿Tinguerem sort de que no 'ns entenia, com no entenen les flors, la remor de la tempesta que les despulla!

N' obstant, cap de nosaltres, ni cap dels que hi han anát, ni cap des que hi anirán, poden ni podrán may alabarse de haver fet batejar un sol instant aquell cor de serafi, ni d' haver nafrát llur ánima ab les traydoras sagetes que á la bona de Deu li desparan ulls y llavis d' excursionistes, que axis pregan á la Verge com parlan d' amor á la bonicoya pubilla de la montanya. Ella resta insensible á los amorosos trets dels qui allí pujan; y puix li diuen que es maca, millor li escauen les flors boscanes per enjoyar sa testa de matrona: pláuli mellor perfúms de romans y sajolida que 'ls flayres de flors exótiques tan aviat marcides.

¿Voleu saber sa historia? llegiu. Nascuda ab les floretes montanyanes rebé d' elles la senzilla expressió de sa bellesa, y viu com elles respirant lo dolcíssim alé dels angels que cada vespre baxan á la hermita pera vetllar lo somni de les pagesetes de la plana que son llurs germanes en la terra. Que pujan tres ó quatre colles de romeus cada día?—Apa Carmeta, vinga á fe 'ls l' arroç y á para 'ls taula com solsament tu sabs ferho. Vinga pa y vi, fes truytes y costelles, que si avuy no mengém no menjarém may mes servits per tes manetes de clavellina, los guisats cuyts ab lo foch d' exos ulls que á tots plegats nos creman!—Vaja, vaja; be están prou de broma,—respon ella fent sa mitja rialleta,—¿qué potsér no ho trova bó?—y axis passa la major part dels istius, que es quant dona mes gust de pujar á Sant Geroni.

Al hivern, quan les darreres fulles d' aquells arbres eremites cauen rodolant per la montanya seques y esgroguehides seguint lo vent que se les emporta... quan ja ningú hi puja car la neu hi pren geladora estada es quan la Carmeta anyora aquelles colles y aquelles arroçades. y sort que s' entreten afanyosa en arreglar la capelleta y cuydar de la hermita pera ferse passar l' fret y l' anyorança.

¿Quin pervindre l' espera? ¿Será sempre la Carmeta de Sant Geroni? Jo no ho sé pas, pero m' sembla que ho endivino.

Essent com es floreta de montanya, no cercará pera test cap cor de vila, però esdevindrà un jorn que un d' aquells pastorets que porten ses ramades apropet de la hermita, se la mirarà de fit á fit, ella abaxará los ulls mitj vergonyosa, éll li parlará del camp y de les roses y n' hi oferirá un ramell qu' ella pendrà fent la mitja rialleta pera besarlo plorant quan éll no se n' adongue; y l' herba de cada marlet, y les pedres de cada codol sabrán una cosa que no gosarán contarho á la Verge; sabrán que la Carmeta está molt trista, que la Carmeta plora, que la Carmeta estima al pastoret de la masía, y cada jorn se veuen y 's parlan com los rossinyols y les tortoretas, y un día á trench d' auba, quan lo sol ixent encendrà los puigs del Montserrat ombrívol, pujarán á l' hermita los pares

y los germans dels nuvis, y un frare de Sant Benet. en nom de Maria sota quin mantell nasqueren, benehirá la felicitat y enamorada parella de la montanya... eix dia la Carmeta será del pastor la carinyosa esposa ab somnis d' angel...

Nosaltres no 'n sabrem res; pero quan tornarem á la montanya, quan tornarem á pujar á Sant Geroni ja 'ns ho comptaran les flors y les poncelles, y al arribar á la hermita preguntarem per la Carmeta, y ella 'ns farà l'arroç, y ella 'ns parará taula; y quan á mig dinar recordarem nosaltres exa excursió, sortirà ella l' encisera Carmeta ab un rós infant als braços, y 'ns dirá tota riallera y enjogassada: «Mirin, mirin que es maco»

Novembre 1896

J. CENDRA Y MUNTADAS.

Enveja y Caritat

A MOSSEN JACINTO VERDAGUER,

Per entre 'l vert brancatge d' un' alsina
un rossinyol tescava sense por
refilantne cofoy cançó divina
que glosava argentina
los dolços soliloquis de son cor.

Entant que amunt pujava sa veu dolça,
poch á poquet prenía variats tons
y al ser gayre bé al cim lo cap recolza
com viola entre la molça
quan s' amaga lo sol darrera 'ls monts.

Es que del arbre vert entre 'l fullatge
vegé que 'l vigilava un esparver,
que devallant del lloch hon feya estatge
com per ferli homenatge
lo bech obrint se l' aguaytaba fer.

Esporuguit lo rossinyol cantayre
sos amorosos cants tristoy pará,
axecá adelarat los ulls plorayre
y trist llençá á n' el ayre
un cántich al Senyor que 'l va criár

Y aquell Deu de bondat que nit y dia
ordena ab son saber tot lo creat
del arbre 'l feu fugir y nova vía
feu pendre ab alegria
al ocell que ja 's creya devorat.

¡Mes ay qué el esparver de la enramada
vegé fugir al trovador galán!
y dexantne també aquella brancada
xiscleja ab veu irada
ensempe que va darrera seu volant

Llarga distancia als dos los separava
lo frestech esparver prompte 's causá
y en tant que al cim d' un arbre ell es parava
y mentres reposava
lo rossinyol cantayre lluny volá.

Llarga estona volá ses ales belles
en l' espay no 'l podían sostenir
y devallá en un camp plé de roselles
plegant ses cantarelles
que al cel aprés haurán plá de florí.

S' es post s' es post-diuenli totes,
fins á demá no tornaré á sortir
s' es post darrera aquelles motes
que 'l sol les daurá totes
per avuy no 't podém pas recullir.

Rublet de pena 'l rossinyol cantayre
á un pinar se n' aná plorant plorant,
y en un alterós plançó ple de donayre,
li digué: á est trist trovayre
vols acullir entre ton vert fullám?

Y lo pí per resposta ab veu ferosa
—vesten d' aquí digué vens en mals llochs,
—¿no sabs que en mon ramatge sempre 's posa
un áliga alevosa?..,
—pot ser te 'n donin aquells negres rochs. —

Lo pobret rossinyol dona volada
per creuar nova volta l' ample espay
y arrán passa plorant de l' estelada
per veure si allí estada,
trovata per no mouresen jamay.

Mes ay vegé qué á rera seu cerría
l' esperver ferestech sens parar
quan al lluy alegroy ja distingüía,
una creu que seria
son savlament si allí podia anar,

De empés sopte per una força estranya
de les altes regións aná baxant,
y no sabent si dorm ó si s' enganya
es trobá á la montanya
ahont la creue' estava ja esperant

.....

Y aquella Santa Creu bon punt l' ovira
com á pare amorós li obre los braços
y cofoya li diu-Escolta mira
fins á ta mort jo guiaré tos pasos.

Y axecantne content els ulls enlayra
digué á la creu axi son tendre cor,
nit y jorn sentirás á est trist trovayre
per qu' en tos braços vol morir d' amor.

Y per ço de Valcarca en la Creu Santa
á lo gay rossinyol tots trobareu
qu' ab sa veu amorosa sempre canta
sense trevá alatanças á la Creu.

JOAN BOADA CASTANYET.

La mort del just

A LA MEMORIA DE MON AVI

Estrenyent l'imatge santa
d'un Crist, els ulls entelats
al cel la mirada fita
y ab suó 'l front amarát.

Debades vol redresarse
del llit de mort en que jau,
que las forçes l' abandonan
com més prova d'aixecars.

Plorosa la muller séva
s'el mire dreta al capsal
y 'ls fills que d'ella s'adonan
també arrencan en greu plany.

Com l'aucell qui repren ayre
pera llensarse al espay,
aixís ell recull sas forçes
y prova aixís de parlar.

—¡Oh, muller sempre volguda
que sempre 'm foreu lleal!
¡oh fillada benehida
que ab tan d'amor he covat!

No allargueu mes m'agonia
ab vostres plors amargants,
que mes que plors sou espases
que 'l cor me van traspasant.

Perque plorar, santa dona,
si 'ns hem de torná á ajuntar;
l'ausència será ben curta,
ben curta si á Deu li plau.

¡Oh bon Deu! tota ma vida
ab amor vos he cercat,
per mes culpes, negres culpes,
vos he anat cercant en vá.

De tot cor m'arrepenteixo
de mas faltes y pecats,
si Vos no amparau mon ánima
Deu del cel ¿qui 'm salvará?...

Y á mos fills y bona esposa
baixeulos á conhortar,
sí ara en la terra se quedan
feu que 'l cel pugan guanyar.

Tot d'una los ulls acala,
son bras ert sobre 'l llit cau,
l'ánima ha pres sa volada
¡Que Deu l'haja perdonát!

JOSEPH LLORENS y RIU.

(Del lomo Sagesse d'en Paul Verlaine)

Oh Deu meu, Vos m'havéu ferit d'amor
y la ferida ancar n'es vibrante;
Oh Deu meu, Vos m'havéu ferit d'amor.

Oh Deu meu, m'ha corprés vostre temor
y 'm cou encare á dintre la cremada;
Oh Deu meu, m'ha corprés vostre temor.

Deu meu, he conegut que tot es vil
y vostra gloria en mi s'es instalada;
Deu meu, he conegut que tot es vil.

Mom ánima trempau en vostre Vi,
tornau ma vida al Pa de vostra taula;
mon ánima trempau en vostre Vi.

Preneu ma sang qu'encar no he derramat,
preneu ma carn indigne de martiri,
preneu ma sang qu'encar no he derramat.

Preneu mon front que sols s'avergonyeix,
per l'escambell de vostres peus qu'adoro.
Preneu mon front que sols s'avergonyeix.

Preneu mas mans que no han pas trevallat
per els carbons ardents y l'encens rare.
Preneu mas mans que no han pas trevallat.

Preneu mon cor que sols batéga en va
per palpitare en l'espinós Calvari.
Preneu mon cor que sols batéga en va.

Preneu mos peus, aqueixos flachs viatjans
per acudir al crit de vostra gracia.
Preneu mos peus, aquets flachs viatjants.

Preneu ma veu, bruyt aspre y mentider
per les sepulcres de la Penitencia.
Preneu ma veu, bruyt aspre y mentider.

Preneu mos ulls, lluminaris d'error
per apagar-se als plors de la plegaria.
Preneu mos ulls, lluminaris d'error.

Ay! Vos, oh Deu d'oferta y de perdó,
quin es lo pou de l'ingratitude meva,
Ay! Vos, oh Deu d'oferta y de perdó.

Deu de basarda y Deu de santedad.
¡Ay aqueix negre abisme de mon crim.
Deu de basarda y Deu de santedad.

Vos, Deu de pau, felicitat y goig.
totes mes fors totes mes ignorancies.
Vos, Deu de pau, felicitat y goig.

Vos coneixéu tot aixó, tot aixó
y que jo soch mes pobre que cap ànima.
Vos coneixéu tot aixó, tot aixó.

Mes lo que tinch, mon Deu, jo vos ho dono.

Traducció per

JOAN PEREZ Y JORBA

Juliol 96.



Promesa

Per qué ahir, decidida y alegroya
quan s' hi oposavan tots ¡estimam! deyas
y avuy que tots ho volen ¡pobra noya!
les festes ja no 'm fas que abans me feyas.

¿Per qué, digas, estás are anguniosa
y 'l jorn tan sospirat, d' aprop te frisa?
¿Per ventura recelas ser ma esposa
quin cuidado, quin dupte 't martirisa?

No m' ho diguis ja sé que 'l cor se troba.
d' una verge com tú, no be es promesa,
ab eix neguit tan gran, sents vida nova
y tremola com lliri ta puresa.

Ja sé que un serafí ets, mes que una dona
y que sols d' ilusions t' enamorares.
D' anyorar lo cel vius y sent tan bona
¡per mi, quin desconsol, si 'm desampares?

En ton dit-prim-llarguet, mitg tremolosa,
mon anell has rebut de pedres fines
y has pensat boy besantlo ruborosa
¡quina enveja 'm tindrán les altres nines!

Al cim som del amor y 'l jorn s' acosta
en que 'ls dos serém un, la Providencia
plegats vol que pugém per l' aspra costa
sense un angel com tú. qui té paciència?

Puix Deu, ho vol axis y 'ns aconsola
aparta de ton cor, le melengia
¿No sabs, que en aqueix mon, poruga y sola
sense mi ploraries, algun dia!

Demá, quan ja 'm coneguis, tendre y dolça
si m' allunyo 'm dirás, «sento tristura!»
y buscant com l' aucell, un niu de molça,
dirás. fentlo en mon cor; «¡Ets ma ventura!»

Josep Felp & Nana



Recorts de Cerdanya

I

Terra que anyoro,
cel de safir,
encara 't ploro....
¡adeu, Bolvir!....

Racer ahon assolí belles diades
lluny del encís del mon enganyador,
¡ja lluny de tu que 'n son per mi anyorades!
y estotja ton recort, com may mon cor.

Jardí hon volá ma pensa somiadora.
com abella que bresca en lo roser,
avuy, á ton recort, mon esprit plora
¡anyorant ay ton cel sempre enciser!

Oasis bell, hon l' esprit reposava
per cercar nous encants en ton encís:
¡ay, en ton si com tórtora niava
trobant en tos recorts nou paradís!....

Quan torne l' aureneta en primavera
á cercar son bell niu que alli dexá,
la plana trobará bella, encisera
lo poble bell, la prada riallera,
¡mes ay son ver amich ja no hi será!

Terra que anyoro,
cel de safir,
encara 't ploro....
¡adeu, Bolvir!...

AGUSTI-PUYOL SAFONT, PVRF.

Seu de Urgell 7 Novembre 1896.



Ma ultima hora

Adeu siau ¡oh flors belles!
Aucellrts ¡adeu siau!
Portaume, per Deu, si us plau,
quan s' afluquin mas parpelles
grats perfums y cantarelles
dols amor y santa pau.»

† MIQUEL CARBONELL SELVA.

Onades

Fulles d' album.—Comeném avuy la primera y així seguirem alternantles ab lo folletí literari. Creyém que aytals propóssi's serán del agrado de nostres lectors.



Hant entrat á formar part de nostre redacció los coneguts mestres de l' escola olotina En Joseph Berga y Boada y En Celestí Devesa de quins nostres favorexedors podrán assaborir notables treballs qu' anirém publicant.



Proximament continuarem la interrompuda secció de *Mestres en Gay* saber més no podrà ser ab l' ordre que desitjavem per no trovar d' alguns d' ells cap fotografia per reproduhir.



Havém rebut la notable revista que ab lo títol de *La Gaya Ciencia* se publica en aqueixa capital. Conté en primer lloch lo retrato de nostre vo'gut Mossen Jacinto Verdager además de bonichs grabats y escullit text.

Aceptém gustosos lo cambi.



Adjunt ab lo present nombre rebrán nostres subscriptors elegantment enquadernada l' obra qu' avuy havém publicat lo darrer folletí *Lo Pi de les tres branques* de Mossen Jacinto Verdager.



Recomaném á nostres favorexedors l' adquisició de la *Revista de Catalunya* verament notable per lo escullit de son text en la que hi col-laboran coneguts escriptors com també per lo folletí de manuscrits inédits d' obres antigues que baix l' acertada direcció d' un conegut literat publica.

Forma un volúm de 80 p'anes que sortirà cada mes.

Se suscriu en *L' Arxiu*, Tapineria 48, y en las principals llibrerías de Catalunya.



De tot cor felicitem al Sr. Durán y Bas actual Rector d' aqueixa Universitat per los treballs que á iniciat en be de nostre benvolguda patria.



Ha sigut nombrat vice-rector d' aqueixa Universitat lo conegut poeta y amic En J. Rubió y Ors.



La secció segona de la Audiencia Provincial ha dictat sentència en la causa que per injuries se-

guía nostre amic lo conegut autor dramátich N' Anton Ferrer y Codina al crítich teatral En Joseph Ximeno Planas havent resultat condemnat aqueix últim á la pena de tres anys, sis mesos y vint y un dies de desterro á 25 kilometres de la capital, multa de 250 pessetes y pago de totes les costes del procés.



Avuy á les onze del matí deuen inaugurarse una série de concerts que tindrán lloch tots els diumenges en lo Teatre Novetats.

La part musical corre baix la batuta del mestre Nicolau y la part coral á cárrech de l' «Orfeo Catalá.»



Lo darrer nombre de nostre colega *La Nova Catalunya* va dedicat á com-memorar lo certamen celebrat enguany en lo *Cassino de Grandollers*.

Conté un extens article d' En Joan Perez Jorba en lo qual s' extractan fragments de les millors poesies premiades en dit certament, una notable poesia de nostre col-laborador y amic En Folch Torres y del qui en á la primera plana en merescut honor, s' estampà son retrato; dugues altres molt inspirades de Riera Colom y Bartulí respectivament; s' en inserta també una del notable poeta En Claudi Planas Font, una de nostre amic lo director de la revista En Joseph Aladern, seguex altre suscrita per M. Marmel-lo y tanca dignament lo nombre lo eminent poeta En Joan Maragall ab una poesia titulada *Els Adeus*.



Molt nos plau comunicar á nostres lectors la próxima inauguració de una societat d' aficionats al art fotogràfich que 's dedicarán al excursionisme presentantnos després en exposicions en son local ó be per medi de la revista que pensen publicar las vistas de lo molt de desconegut que per catalans matexos en nostra pátria tenim.

Celebrarém se porti á cap tan bonica idea y no dúptém será un bon nombre d' aficionats que la secundin.



Supliquéu als nostres abonats y correspon-sals, que finint en aqueix nombre 'l plasso de la subscripció trimestral remetin a la major brevetat l' import de la mateixa.